

DAN

NEODVISEN POLITICEN DNEVNIK.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju se: pust. — Za odgovor je priložiti ime in preb.

... Telefon številka 118.

stanovanje. (Dolje.)

štveno zgodovino, kako so nas mislili spravi v svoje krepilce, ter kaj so doživeli v Marezigah, dne 3. maja 1913 ob 11. uri in tri četrt.

»Tisti«.

Stajersko.

Iz Gradca, Pretečeno nedeljo je priredilo Stajersko »Zrakoplovno društvo«. V Gradcu zračni polet z aeroplanom. Stroj je vodil komaj 23 let stari avijatik Novak. Prireditelj je deloma sijajno uspešna, deloma pa končala skoro usodopolno. Vsi silnega dežja in vetra, je moral Novak končno pristati k tlom, kar se je pa radi teže zmoženega aparata zgodilo s tako naglico, da je aparat šel v kosce. Tudi Novak je bil poškodovan, vendar k sreči le lahko, ter se odpeljal raz mesta v avtomobilu industrijalca Kleinoschegga. Pri poletu je dosegel Novak zračne višine 400—800 m in pokazal s strojem par naravnost vratolomnih poskusov. Kljub silno neprimernemu vremenu, je pristotvovalo poletu na tisoče in tisoče ljudi.

Trbovlje. Pred dnevi je hotel delavec Stros tukajšnjega premogokopa v sušilnici odstraniti raz gonilnega kolesa glavni jermen. Pri tem počenjanju pa je bil tako zelo nepreviden, da je prišel jermenu preblizu. Jermen ga je prijel in zavlekel tako med druge dele stroja, da je bilo celo telo v par trenutkih popolnoma razmesarjeno in Stros na mestu mrtev. Pravijo, da zadene krivda edinole Strosa samega.

Maribor. Naši renegati so pravi lisjaki. Lani so jim pri njih cvetličnem dnevu Slovenci podarili par stotakov, za kar so se jim pa nemčurji zahvalili s tem, da so sklenili ves denar uporabljati samo — za pomembne namene. Vrh tega pa so sploh tajili, da bi bil Slovenci kaj dodali. Je to seveda grda laž. Ker pa se boje letos, da jim mariborski Slovenci ne bodo hoteli ničesar prispevati, so preložili cvetlični dan (Blumentag) na nedeljo, ki je v mestu na tisoče kmečkemu ljudstvu. Te ljudi hočejo seveda v prvi vrsti izžemati. Ponovno pozivljamo naše sorojake, Slovence okolice in mesta, da dostojno, ampak odločno odklonijo nakup vsake najnavadnejše cvetke.

Maribor. Pri lanskem cvetličnem dnevu so prodajalkam morali sekundirati kadetje tukajšnje kadetnice. Tudi oficirje smo videli v njih spremstvu. Radovedni smo, se li uresniči govorica, da bodo tudi tokrat morali — moralno — sodelovati kadeti? Za ta slučaj, ko bi se to res zgodilo, bi bilo prav umestno, da poskrbe naši poslanci na merodajnih mestih, da se vojaškim osebam in vojaškim gojencem kaj takega prepove. Mi ne trpimo, da se uporablja vojaštvo in vojaške gojence v demoralizacijo naših ljudi! Caveant consules!

Cvetlični dan v Mariboru. Opozorjamo slovensko občinstvo iz mesta in okolice na cvetlični dan, ki ga priredi Bergverein Marburger-Hütte v nedeljo, dne 18. t. m. v Mariboru. Ker ima to društvo namen staviti na zelenem Pohorju konkurenčno kočjo, ki bi naj uničila, ali vsaj znatno oškodovala Ruško kočjo, vsak Slovenec kaj ima storiti. Morda priredi Podravska podružnica S. P. D. isti dan protiakcijo, kolikor se naj pridruži vsi Slovenci brez ozira na politično mišljenje. Proč s izsesalci in škodljivci našega slovenskega življenja.

Dnevni pregled.

Nov sovražnik. Kje pa zopet? Na Francoskem! — Strah ima velike oči, z drugimi besedami: Kdor ima slabo vest se vsakega boji. Tako piše včerajšnja »Tagespost«, da naš sovražnik ni več črnogorski Nikita ali srbski Peter — ampak francoski listi. Francoski listi namreč nimajo vzroka, da bi svetu lagali, zato pišejo resnično! Tudi o Avstriji. Zdal pa pomislite, kako to izgleda, ako se o Avstriji resnica piše. Zato so nemški listi tako hudi na francoske, ki so seveda podkupljeni od srbskih dinarjev in pauslavistov. Resnica pač oči bode. Ampak »Tagespost« bi najbolje povedala, ako bi zasledila sovražnike države — v nji sami. Država, ki hodi ta pota kakor Avstrija, je sama sebi največja sovražnica, ker s sovraštvom deluje proti lastnim državljanom. Išči torej sovražnike tam kjer so in pokažite na voditelje avstrijskega sistema.

Ljudske pripovedke. Po vsem svetu so znane pripovedke Leva Tolstega. Saj je v njih toliko poezije in globokosti, toliko naravnega in krasnega, toliko vselega in poučnega, da bodo ostale te pripovedke med narodi kot pravi biseri svetovne literature. Posamezne pripovedke smo že tu in tam čitali, sedaj pa nam jih je dal v zbirki dr. L. Pivko, ki je mnogo pripovedk na novo prevedel. S tem smo dobili krasno knjigo, ki bo obogatila vsako knjižnico in bo razveselila čitatelja kadar jo bo vzel v roke, kakor življenjski vir.

Andrej Černišev. Zgodovinski roman. Češki spisal Julius Zeyer, poslovenil Stanko Svetina (Slovenska knjižnica »snopč 187—191.) V založbi »Goriške tiskarne A. Gabršček. Str. 304, cena K 2. — O slavni ruski carici Katarini II. in njeni dobi je nakopičenih nešteto spisov v raznih evropskih jezikih, ali nijeden ne zgrabi duše čitatelja tako silno, kakor češki roman iz peresa Julija Zeyerja. Andrej Černišev je junak romana, ki je postal ljubljeneč visoke knjezne Katarine, a je moral zaradi svoje ljubezni neizmerno trpeti. In ko je prišel trenutek, da bi užival polno srečo poleg nove carice Katarine II. ne le kot srečni ljubimec, marveč kot njen soprog in car, je moral umreti z nožem v srcu, ki mu ga je zabodla v ječi nesrečna, zblaznela mati. — Kdor začne čitati, ne odloži knjige iz rok do konca. Vsi zgodovinski dogodki so opisani verno po resničnih virih, tako umor carja Petra, umor zaprtega carjeviča Ivana, dvorsko življenje za prejšnje carice Elizabete itd. — Dostavljamo, da je izšel lani v znani Bongovi založbi velik nemški roman pod naslovom: Roman einer Kaiserin, pisatelj je našel dve strani virov, iz katerih je črpal snov, le Zeyerja ni omenil, dasi je čisto navadno kradel iz »Andreja Černiševa« cele strani in posamične prizore. Zaključujemo s pripomnjo, da bo »Andrej Černišev« zopet ena tistih knjig, ki se hipoma razširjajo med ljudstvo in po kateri se bo nekaj časa največ povpraševalo. Le po nji, ker nikomur ne bo žal za trošek, ki je razmeroma zelo nizek.

Kadilniško kočjo na Golici se odprli na Binkoštno nedeljo.

Strogi avtorizacijski kulturno-tehnični izpit je položil pri nižjeavstrijskem namestništvu na Dunaju ing. Drag. Gustinčič.

Odlikovanje. Cestar Franc Istenič na Črnem vrhu je dobil častno svetinjo za štiridesetletno zvesto službovanje.

Pomota — ali da ne bo pomote. Iz Novega mesta »s« nam poroča: Pod naslovom »Pomota« je nedeljski »Dan« reagiral na notico svojčas priobčeno v »Slov. Narodu« zadevno o ovadbo nekega tukajšnjega trgovca zaradi nepremišljenih besed kritike o naši politiki na Dunaju. Obenem se v to afero spravlja v zvezo kavararja Schweigerja, ki je bil svoj čas vladni policijski uradnik v Ljubljani in ki je radi izrednih zmožnosti (zamenjava nekega odličnega Slovence z nekim hudodelcem na ljubljanskem kolodvoru) šel kmalo v pokoj. Ker ne vemo, ali ima g. Schweiger še sedaj kakšne zveze s svojim prejšnjim poslom, vemo pa, da mu kavarna sama ne nese toliko, kakor nekateri na videz sodijo in vemo tudi, da je stalen gost te kavarne neki uradnik, ki se je sam pohvalil, da je plačan vladni policist, sedaj že iz vsega tega sledi, da ne moremo imeti posebnega povoda tega gospoda zagovarjati. Ampak kar se tiče one afere pa se mora resnici na ljubo vendar imenovanje tega imena v stiku z ono afero nekoliko pojasniti. Ker danes ni nobena tajnost več, kdo je bil dotični trgovec, se lahko brez vsake škode zanj odkrito pove, da je bil to g. Jurij Picek, trgovec in cesarski svetnik. On se je pač v Schweigerjevi kavarni razgovarjal o tedanji vnanji politiki, toda ta razgovor ni briga g. Schweigerja prav nič. Danes se tudi brez vsake škode in posledic lahko pove, kako se je ta razgovor končal in kdo je Piceka ovadil. V njegovi družbi je bil tudi rezervist, Novomeščan, ki je vžaljen na svojem patriotskem čutu, takoj po razgovoru se od mize odstranil z besedami: A taki patrioti ste tukaj. Nato je šel k nekemu slučajno v kavarni se nahajajočemu orožniškemu stražmostru in mu ovadil, da je Picek se izrazil sledeče: »Mene je sploh sram, da sem avstrijski podanik«. Dotični rezervist je na orožnika apeliral, da to zadevo službeno javi, kar mu je orožnik seveda tudi obljubil. Ali se je o tem vršila sploh kakšna uradna preiskava ali ne, to nas nič ne briga, to je stvar tistih, ki so tudi naprednjaka dr. Dimnika spravili na zatožno klopi in ki tudi Piceku, če tudi je klerikalec ne bi prizanesli, če bi bilo na ovadbi kaj resnice. Picek zatrjuje da ni, torej se je ovaditelj to afero izmislil. Ampak resnica pa je, da ga kavarar Schweiger ni ovadil, kar po pisavi v »Dnevu« marsikdo napačno sklepa.

Sumljiva ciganska tolpa. Dne 1. t. m. se je potikala okrog Sent Jurija v litijskem okraju neka ciganska tolpa, ki je obstajala z dveh mladih mož v starosti 17 do 23 let, neke ženske in dveh mlajših deklet. Ko je tolpa zagledala nekega orožnika, ki se ji je bližal, je pobegnila proti štajerski meji in je izginila v tamošnjem gozdu. Na begu je ciganska tolpa izgubila naslednje stvari. 56 kron 56 vinarjev, kar je bilo večinoma le v drobižu petic in desetic, rujavo usnjato denarnico, zlat, ženski prstan, črn moški pas, troje moških prstic s svilenimi naprsniki, sedem metrov blaga za žensko obleko, bel telovnik, niklasto žepno uro, staro kolo, citre in več živeža. Vse omenjene stvari so najbrže ukradene, vendar so doslej njih lastniki neznani.

Na opeklinah umrl. Preteklo nedeljo popoldne je šla posestnica Franciška Nunar iz Mlak v kranjski okolici k maši in je pustila svoje tri mladoletne otroke, med katerimi se je nahajal tudi tri leta stari Peter, same doma v hiši. V teku časa se je spazil Peter na neko omaro, vzel je tam nekaj vžgalic in

jih je vprasil. Pri tem se mu je vnela obleka in otrok je bil nakrat ves v plamenu. Zabil je tako težke opeklino po vsem životu, da je drugega dne v neznosnih bolečinah umrl. Stariši, ne puščajte svojih otrok samih brez nadzorstva.

Smrten udarec s kopitom. Posestnik Ivan Kavčič iz Stare Vrhničke je bil dne 30. p. m. zaposlen v gozdu. Tam ga je udaril njegov konj s tako močjo v spodnji del života, da je Kavčič na zadobljeni poškodbi drugi dan nato umrl.

Arreacija. Dne 5. t. m. je orožništvo v Zagorju aretiralo nekega delavca in ga izročilo sodišču v Ljubljani, ker je tamošnje rudarje nabiral za inozemske premogokope in jih pod pretvezo, da se mu mora dati nekaj denarja na roko, za zdatne svote ogojčeval.

Mladega tata je te dni prišlo orožništvo v Selnici ob Dravi. Že dne 3. prosinca t. l. je bilo pred gostilno p. d. Kure v Selnici ukraden popolnoma novo kolo g. Josipa Ilgo. Tatvina se je torej javila na vse strani, da bila preprečena prodaja, toda o tatu ni bilo ne duha ne sluha. Že takrat je bil na sumu neki Maks Hölzl, sin posestnika A. Hölzla v Selnici. Toda radi pomanjkanja dokazov se je takrat nadaljna preiskava preložila. Pred nekaj dnevi je opazil nekdo v drugem tujem kolesu posamezne dele ukradenega kolesa. To se je seveda takoj naznanilo orožništvu in res je takojšnja preiskava našla pri omenjenemu Maksu Hölzlu še ostale dele kolesa, ki ga je bil popolnoma razdelal in skrival na parnu v senu oziroma v nekem zaboji. Menil je neopaženo prodati posamezne dele. Vsekakor prefrigan! Uzmoviti je že pod ključem. Pomilujmo njegovega očeta, ki je, čeprav hud nemški nacionallec, vendar poštenjak. Vidi se pač na tem slučaju, kako daleč dovede nemška vzgoja, ker komaj 18letni fant ima že na vesti tudi manjše tatvine in vlom Ciril in Metodove pušice, ki jo je razbil s svojim tudi slaboglasnim kompanjonom menda zgolj iz umetno vcepljenega sovraštvu do vsega, kar je slovensko. A vse to se je dozdal zamolčalo z ozirom na očeta, ki je tudi vselej škodo poravnal.

Samomor vojaka. Te dni se je vstrelil v Celovcu prostak Ignacij Tomšič iz Ribnice. Kot vzrok samomora se navajajo strah pred neko kaznijo.

Roparski umor? V Hernalsu na Dunaju so našli dne 6. maja t. l. zjutraj nekega mladega fanta vstreljenega. Doslej se še ni dognalo, kdo je in kaj je. Kakor se govori, gre tu za roparski umor.

Obsojena plesalka. Kakor se iz Pariza poroča, je tamošnje sodišče predvčerajšnjim obsodilo proizvajalko nagega plesa Vilyanyjevo radi njenih plesov na dvesto frankov denarne kazni.

Velikanski požar na Japonskem. Kakor se iz Hakodate na Japonskem poroča, je izbruhnil tam velikanski požar, ki je vpepelil nad dva tisoč hiš.

Dva očeta — 53 otrok. Francoska ima dva moža, ki bi zaslužila da dobivata od vlade visoko rento, že vsled tega, ker na Francoskem silno upada število porodov. Jean Pierre Bosu je najsiromašnejši človek na svetu. Ničesar drugega nima nego kup otrok. Prva žena mu je rodila 18 otrok, druga 12. Njegov brat pa ima 23 otrok. Obadva sta obdarila torej Francosko s 53 državljanji. In za to dobiva vsak po 10 frankov mesečne rente!

Ljubljana.

— Kako se rodijo dijake ustanove. Kakor je splošno znano, so ustanovljene dijaške ustanove samo za pridne in revne dijake. Toda motil bi se, kdor bi mislil, da jih dobi reveži. Ravno nasprotno! Tisti dijaki, kateri so najmanj potrebni, so sinovi bogatih staršev, imajo druge udobnosti in ako imajo kako prokletoto protekcijo, ustanova jim je zagotovljena. Znani so v slučaju, ko se je dijak odvzela rodbinska ustanova, katera je šla potem v škofove zavode, kamor jih gre mnogo. Tako je dobil neki ustanovo, čigar stariši imajo svojo vilo, trgovino, oče pa še posebe mesečno plačo samo radi tega, ker bode šel v semenišče. Prošnje revežev se pa zmiraj odklonijo, tako naj revež študira, če more, ako ne, naj gre krave past. Čas bi bil, da se že tem protekcijam enkrat konec naredi. Meščan.

— Na naslov »Slov. plan, društva«. Pred par leti je bila odprta pot iz vasi Hrušice na Gorenjskem k malemu, pol ure oddaljenemu vodopadu. Ta je pa dobil obenem popolnoma svojevoljno skovano ime »Dovršnik«, akoravno ga domači ljudje imenujejo »Dobročnik«. Izvora slednje označbe pač ni težko najti, ker teče dotični potok malo nižje skozi »dobroco« (dobrayico), dobil je ime »Dobročnik«. »Dobročnik« nima torej z »vrhom« ničesar opraviti; radi tega mora vsak takoj uvideti, da je »Dovršnik« popolnoma svojevoljno skovana beseda, katera me vselej neprijetno zbode v oči, kadar se peljem mimo Hrušice. Zeleti je torej, da bi Slov. plan. društvo označbo »Dovršnik« o priliki popravilo ter da bi se v bodoče v enakih dvomljivih slučajih bolj pazilo na ljudsko govorico.

— Ljubljanski vpokojenci po službah. Menda ga ni mesta v Avstriji, kjer bi vladale take razmere kakor v Ljubljani. Tukaj je mnogo vpokojencev, kateri imajo lepe svote po hranilnicah, svoje otroke že preskrbljene, precej pokojnine, poleg vsega imajo pa še stranske službe. Taki gospodje, kateri ne morejo več službe opravljati, naj uživajo pokojnino, če pa opravljajo še kako postransko službo, naj bi se jim pa za ta čas vpokojnina ustavila. Izvzeti so tukaj tisti vpokojenci, kateri imajo male pokojnine ali pa še nepreskrbljene otroke. Koliko imamo v Ljubljani mladih ljudi in študiranih, kateri ne morejo dobiti kruha, ker se oddajo vpokojencem službe za manjše plače. Človek dela mlad, da naj počiva star. Kako prav je imel nekoč g. Predovič, ko ga je pokojni Thurner prosil za službo v kemični tovarni, rekoč: »Jaz nisem sam merodajen za službo. Pa vsaj vi imate tako lepo pokojnino in vse otroke že preskrbljene, da si sami lahko svoj kruh služijo, ter če je potrebno, tudi vam lahko pomagajo; ako bi vi še tukaj službo dobili, bi eni rodbini kruh odjedli.« Na to je Thurner odšel. Ta izjava izhaja od vpokojencev, kateri imajo male pokojnine, pa tudi še ne odrasle otroke, ki pa vsled tega ne opravljajo postranske službe (kar lahko sl. uredništvo potrdi.) Vpokojeenci.

— Slavna c. kr. deželna vlada je razglasila sklep, po katerem se morajo vse trgovine, razun delikatesne, zapirati točno ob pol 8. uri zvečer. Ker se pa to ne godi, se prosi slavno c. kr. policijsko ravnanje, da poskrbi, da se bo to vršilo. — Prizadeži.

— Gremil trgovcev v Ljubljani naznanja svojim članom, da smejo

Nekatere amerikanske posebnosti.

Piše P. Grampovčan.
(Dalje.)

Nikoli še nisem čul: »Ti kaj pa delaš?« — temveč vedno: »Koliko zaslužiš?« Po onem principu se nekoliko človek sodi — kake zmožnosti ima.

Tukaj ni naveda, v službi odgovoriti na tedne ali na mesece, temveč vsako minuto, in to se ne vpraša v kakem delu. Gospodar odpove navadno: »Janez ali Franc, tukaj je Tvoj denar, jaz Te ne rabim več.« Nasprotno delavec bode rekel gospodaru: »Prosim moj denar, jaz grem« — in s tem je vse končano. Osebo se s tem nisem strinjal, dokler nisem poznal razmer natanko, a danes pripomnim, da bi le v enaki deželi hotel živeti, kajti le ako se človek popolnoma zasužni, pokaže svoje talente, ako jih sploh ima, nasprotno po starem sistemu, ako je človek hlapec, je prepričan, da mora kot hlapec živeti in končati življenje. Jaz pripisujem tej navadi polovico bogastva in blagostanja Amerike. Tukaj se nobeden ne bode spotikal, ako zdravnik neha zdraviti in začne kmetovati, ali ako ljudje menjajo poklice, kakor gosposki pohaj-

kovalec suknje. Kajti poklic, stan, služba je preljubi dolar — vse drugo je nič.

Amerikanec sovraži pohajkovalce, posebno bogate vrste; ti ljudje niso nikjer priljubljeni.

Ako se ženiš v Ameriki med Amerikanci in je rodbina bogata, nikoli in pod nobenimi pogoji ne pričakuje kake dote z nevesto; Od vsakega, ki se ženi, se pričakuje, da bode preživel ženo. Ako se zanašaš na starše, si smatran kot nič vredni in v velikih slučajih te bode celo žena sovražila ali se celo ločila od tebe. Gotovo so izjeme posebno med jako bogatimi ljudmi, katerih hčere jemljejo zadolžene evropske plemiče, kar se pa po navadi trdo maščuje.

Amerikanec splošno drži na cerkev in vero, a ni tako natančno, v katero cerkev gre, ali kateremu veroizpovedovanju pripada. V tem oziru ni nobene mržnje in sovraštvu. Ako ne pripada človek nobeni cerkvi, je popolnoma yseeno. V družabnih ozirih je pač priporočati vsaj sem in tja peljati ženo na ogled z novim klobukom ali obleko, kajti drugčega tako ni nič v cerkvah. Ako nima človek denarja in ne daruje cerkvi, se velikokrat zgodi, da ga odslove ali pa prezirajo, da je bolje, da ne gre noter. V tem so vse vere enake. »Tolar je bog, pol tolarja bog sin in 25 ct. sv. duh«.

So pa tudi cerkve v velikih mestih, kjer sploh notri ne moreš, ako nisi ud one cerkve. Tako se je meni prigodilo pred 2 leti v Kansas City Mo. da mi je bil vstop zabranjen, ker nisem bil ud cerkve, niti nisem imel znanca. V enakih cerkvah je pa bog 25 dolarjev, bog sin 15 in sv. duh 10 dolarjev. Da pa mogoče kdo ne bi dvomil, sem pripravil dati imena večim cerkvam in preveril izpovedovanj, kjer se to godi vsak dan. Tako se je tudi meni zgodilo, da katoliški duhovni in hotel pokopati ženske reve, ko sem omenjal, da smo pobirali za pogreb, in šele ko sem rekel osebo, da plačam jaz stroške, je verno in revno žensko spremil na gomilo.

Jaz mu osebno nisem zameril, kajti dolar je bog Amerike, edino kar sem sklenil in tudi storil, da osebno ne bom več drenja delal med enakimi verskimi sektami, kajti bog, kateri se pozna le v obliki dolarja, mi ni in mi nikoli ne bo imponiral.

Amerikanec je jako lahkovoren, pretežna večina verjame v vse vrste in prerokovanja. Sleparki v tej stroki imajo jako lepo odprto polje. Opazil sem v svojem občevarstvu ljudmi, da je šolska izobrazba jako pomanjkljiva; splošno v tej stroki stavi Amerikanci daleč pod Evropejca. Vsak se uči le gotovo stroko, vse drugo le odveč. N.p. zdravnik se uči zdravilstva in nič drugega,

advokat postave, za druge vede se ne vpraša, polovica je advokatov v tej deželi, kateri so videli šolo le od zunaj ali znotraj le par mesecev, a s tem ni rečeno, da ne razumejo svojega posla, kajti pošel advokata je odredi vse, kar more, in še kaj povrh. Jaz mislim, da ni v tem pogledu razlike med advokati to in onstran morja. Notar je lahko vsak človek, da zna pisati in ima neoma-dežvano življenje. Med tem stanom sem naletel na notarja, da ni znal napraviti kupnega pisma in sem jih moral sam pisati, ali pa pokazati, kako se naj napravi.

Nikar se ne čudi, dragi bralec, ako bodeš videl sodnika, milijonarja ali governerja kositi, nakladati seno, čistiti dvorišče, kopati krompir, ali sekati drva. Nikoli ne pozabi, da vsako delo je častno, in krepki živce. Tudi pisatelj je že delal vse vrste dela najtežjega kalibra in jaz smatram to edino pravo šolo resničnega življenja. Amerikanec splošno živi veliko bolje ko Evropejec. Vsak naveden težak ima hrano srednjega stanu Evrope. Da bi Amerikanec ne jedel vsaj 2krat meso dnevno, bi bilo nekaj nezasiščenega, skoro povsod se je trikrat dnevno. Omenjam le, da se kupi za avstrijsko krono več jedil, to je mesa, jajec, zelenjave, moke, mast, surovo maslo, kakor pa v Ljubljani. Isto je veliko ce-

neje tukaj kava, petrolej, sol, isto tudi obuvala. Le nekateri predmeti so dražji in zopet nekateri naravnost nesramno dragi. Med zadnje štejem oreh. En kg se prodaja povsod na drobno v lupinah po 2 K 20 v, in doma (se spominjam) mernik za 3 K. Isto je volneno blago precej slano.

Amerikanec (in to vsak brez izjeme) ima čeden dom. Preproge, klavir se dobi skoro v vsaki hiši. Ženska zavzema popolno drugo stališče v domu, nego v Evropi. Tukaj je ona gospodar — in nikoli mož. Ženska ne opravlja trdih del v Ameriki; še drva ne bo prinesla k peči. Po obleki žene se nekoliko ceni premoženje moža, ali vsaj zaslužek. Vse ženske se oblačijo elegantno, v mestih bi nikoli ne dobil razlike, je li hči milijonarja ali revnega delavca. Le pravi poznavalec oblek bo spoznal razliko.

Ako je človek oženjen, se nikoli ne gleda to, kako je mož opravljen. Obleka možkega nima pomena v življenju. Osebno poznam bogatine, katerih žene nosijo dijamante in drago lepoticijo, mož pa hodi po ulicah, da bi v Ljubljani kaka dobra duša segla v žep in mu dala dar, dasiravno bi mogoče oni človek lahko kupil pol Ljubljane.

(Dalje.)

Novo došla v kavarni „Central“

elitna damska kapela

koncertuje od danes naprej vsaki dan

Kavarna je celo noč odprta.

od 9 ure naprej. — Vstopnina prosta.

Stefan Miholič.

biti v nedeljo, dne 11. t. m. trgovine odprte in sicer od sedmih zjutraj do dvarajstih popoldne in od treh do šestih popoldne.

— Na tukajšnji gluhozemnici se bodo s pričetkom šolskega leta 1913 1914 nanovo sprejemali gluhozemci, na duhu zdravi, šoloobvezni otroci, ki so spolnili 7. leto, a še ne prekorčili 12. leta. Učiteljstvo, okrožne zdravniške in druge merodajne kroge prosimo, da opozore morebitne starše takih otrok na to. Prošnje z rojstnim in domovinskim listom ter z zdravniškim izpovedalom je vlagati do 10. junija t. l. pri vodstvu gluhozemnic v Ljubljani.

— Umrli so v Ljubljani: Anton Uršič, stavbni uradnik, 44 let. — Emilija Kotnik, šolska učenka, 16 let. — Anton Rebov, premogar, 52 let. — Fran Glavič, delavec, 74 let.

— Zahvala. Podpisani odbor N. S. Z. in Z. J. Z. je v prijetnem položaju izreči iskreno zahvalo vsem, ki so na ta ali oni način pripomogli k lepemu uspehu shoda in veselice dne 1. majnika t. l. v »Narodnem domu«. Posebno zahvalo izrekamo slov, naprednemu časopisu, ki je dalo svoje predale drage volje na razpolago, govornikom gg. drž. poslancu dr. Vl. Ravnhariju, dež. poslancu Ad. Ribnikarju in občinskemu svetniku R. Pustoslemšku, ki so s svojimi krasnimi govori pripomogli k popolnemu uspehu dalje vsem cenjenim darovalcem krasnih dobrot, gospicam prodajalkam, za njih poštvalno razpečevanje, kakor tudi vsem v igri sodelujočim damam in gospodom. Izrekamo to naše zahvalo v nadi, da v bodoče drage volje storite isto v korist našemu narodnemu delavstvu! Z delom do zmage! — Združeni odbor Narodne socialne zveze in Zveze jugosl. železničarjev.

— Loterijske številke. Trst: 41, 34, 50, 27, 87.

— Kinematograf »Ideal«. »Gospod ravnatelj, sijajna veseliga, ki se predvaja danes zadnjič v kinematografu »Ideal«, zbuja nepopisljiv smeh, ravnotako tudi g. Prince. Drama »Črna grofica« z najlepšo ženo Robinne jako ugaja. Ostale točke so prvovrstne.

Trst.

Tržaška podružnica »Slov. planinskega društva« priredi društveni majniški izlet na Nanos (1300 m) o Binkošti, dne 11. in 12. maja 1913 po sledečem vporodu: Odhod iz Trsta v nedeljo 11. maja popoldne z zabavnim vlakom dr. žel. ob 2.15 do Divače. Iz Divače peš čez Gaberko, skozi Senožče v Razdrto (tri ure). V Razdrtem se prenoči. Binkoštni ponedeljek za rana odhod na Nanos (2 in pol ure). Na vrhu odmor. Sestop na St. Vid (2 in pol ure) — Branico Stanjel (2 in pol ure) in od tam z vlakom v Trst. — Radi prenočišča se je prijaviti pisмено na slovo: Filip Kavčič, rest. itd. Razdrto. Oprava: Kratka palica, a nahrbtnik založen z živlom za ponedeljek. Planinci! Čuvaj našega Krasa močnega! Nanos vas vabi na poset. Praznično odet bode sprejemal nebrojno množico, ki prihaja ta dan iz dolin na gorski shod, ki se vrši pri lični starodavni cerkvi Sv. Hieronima. Pridno planinsko veselje bode vladalo na vrhu — zato pa dne 11. maja na pot na naš Nanos. Odbor. V slučaju neugodnega vremena izlet odpade.

Slovensko gledališče v Trstu. V nedeljo se je vršila zadnja predstava v letošnji sezoni, in sicer veseliga »Enajsta zapoved«, ki je veljala obenem tudi kot poslovilni večer g. Rajnerja, ki ga bo naše gledališče zelo težko pogrešalo, kajti g. Rajner je bil tako priljubljen, da si brez njega sploh nismo mogli misliti kake predstave v »Narodnem domu«, posebno veseliga ne. Pripovedujejo, da se je g. Rajner poslovil od našega gledališča za vedno. In dasiravno ni mnogo upanja, vendar izražamo željo, da bi se v najkrajšem času zopet povrnil med nas. — Navada je, da pišemo, kadar poteče gledališka sezona, obširna poročila. — Za enkrat smo napisali te vrste, ki naznanjajo konec tržaške slov. gledališke sezone, pozneje pa hočemo izpregovoriti obširneje o našem odboru. — Za danes naj omenimo le toliko, da je napredek našega gledališča od lanske sezone do danes velik, kar gotovo veseli vsakega, po kulturi hrepenečega tržaškega Slovenca. Dami sicer ni bilo toliko uprizor-

jenih, kolikor bi bilo želeli, to pa zato, ker je občinstvo še najbolj vneto za operete in opere. Z operetami in operami je hotelo gledališče pritegniti občinstvo nase, kar se mu je tudi posrečilo. V prihodnji sezoni pa bo treba pričeti bolj z dramskimi deli in navaditi nanje naše občinstvo. O operah na našem odboru govorimo še le kratko časa. Pred par leti se niti operet ni uprizarjalo, letos pa smo pričeli že z operami. Krasna opera »Prodana nevesta«, n. pr., je uspela tako sijajno, da bi bilo še ne mogla uspeti niti na večjih odrih, nemških in italijanskih, kar se splošno priznava. Da je napredek tako razveljavil, na tem gre zasluha vsem, ki so na katerikoli način pomagali, da se je zamoglo dvigniti naše slov. gledališče do te višine. Predvsem gre zasluha odboru »Dramatičnega društva«, ki se je potrudil, v vsakem oziru, ki je gledal pritegniti dobre igralske in operne moči večkrat tudi od zunaj, in je občinstvo v vsakem oziru zadovoljilo. Odboru »Dramatičnega društva« moramo biti zato hvaležni, in upamo, da bodo z njegovo vztrajnostjo doseženi v bodočnosti še večji uspehi na našem odboru.

Društva.

Vabilo na V. redni občni zbor »Občekoristne zadruge za stavbe in stanovanja v Ljubljani«, r. z. o. z. ki se vrši danes, dne 8. majnika 1913 ob 8. uri zvečer v zgornjih restavracijskih prostorih pri »Roži«.

Prihodnji binkoštno nedeljo snidejo se posavska sok. društva v prijaznem St. Juriju pod Kumom. Sokol želi tudi v hribih razvedrila. Večina društev se snide na Savi; odkoraka od tu čez Poljsko v St. Jurij, prihod ondi okoli poludne. Ob pol 1. uri skupno obedovanje v narodni gostilni H. Kneza, ob pol 4. izvajanje prostih vaj in ob pol 6. odhod skozi Sklendrovo na Zagorje, od koder se izletniki povrnejo z večernimi vlaki v svoje kraje. Za izlet je veliko zanimanje, posebno še, ker planinci poleg pohoda na Kum se zletu lahko pridružijo. Društveniki na noge in veselo svidenje! Na zdar!

Občni zbor »Slovenskega čebelarkega društva za Spodnje Štajersko« se vrši na binkoštni ponedeljek 12. maja t. l. ob pol 11. uri predpol. v mali dvorani Narodnega doma v Celju po sledečem vporodu: 1. Pozdrav. 2. Poročilo tajnika. 3. poročilo blaginjskega. 4. Predavanje o prejembi pravil. 5. Volitve in 6. Slučajnosti.

Akad. društvo slov. agronomov »Kras« na Dunaju je izvolilo na I. redn. obč. zboru 28. aprila 1913 sledeči odbor za letošnji tečaj: Predsednik: Mikuz Franc, poljedelec; podpredsednik: Sprynar Erih, gozdar; tajnik: Sušteršič Mirko, gozdar; blaginjski: Supanič Ivan, poljedelec; knjižničar: Strel Mirko, gozdar; preglednik: Kropivšek F., poljedelec; Kuntin Friderik, kult. teh.; namestnika: Ferinc Bogdan, poljedelec, Miklavčič Franc, gozdar.

Konj planil v morje s kočijo.

Trst, 6. majnika.

Snoči okoli 7. ure in pol se je pripetila na pomolu Sanita pretresljiva nesreča, ki je zahtevala mlado žrtev. — Okolo 7. je prišel iz Kopra v tržaško pristanišče parnik »Capodistria«. Vsidral se je na pomolu Sanita. Parnik je pripeljal kočijo, katera je bila izkrcana na obrežje, kjer jo je prevzel Albert Della Bona, star 18 let in stanujoč v ulici Coroneo št. 45, lastnik mnogih konj, s katerimi je vozaril. Z Della Bonijem je prišel na pomol tudi Ivan Zitter, ki je pripeljal s seboj Bonijevoga konja, da ga vpreže v izkrcano kočijo. Ko je bil konj vprežen, sta se vsedla oba v voz, da bi se odpeljala domov. Konja je vodil Zitter. — Koprski parnik »Capodistria« pa se je imel knalu po izkrcanju zopet vrniti v Koper. Nekaj minut predno je imel odpluti, je zatulil s sireno. Najbrže je ta močan pisk preplašil vpreženega konja, zakaj ko ga je pogladil Zitter na Della Bonijevo povelje naprej, je začel biti s kopiti ob tlak in se ni hotel premakniti z mesta. Pač pa se je zaganjal na eno in drugo stran, postavil se je na zadnji nogi, napo-

sled pa je planil v stran proti hotelu »Excelsior«. — Della Bona je ukazal Zitterju, naj skoči s konja in naj prime konja ter naj ga pelje na ulico. Konj pa se ni pustil obvladati od Zitterja, ampak začel je noreti še huje. Kar naenkrat je začel hoditi ritenski, in kočija se je bolj in bolj približevala morju. Zitter je napejal vse svoje moči, da bi vzdržal preplašenega konja, toda njegova moč je bila premajhna. Kočija je stala le par metrov od obrežja. Ker je pretila nevarnost, je prihitel eden izmed obrežnih pilotov in je svaril Della Bonija, naj vendar ne ostane na kočiji, ko vendar vidi, da se utesnje kaj pripetiti. Toda Della Bonija se je zdelo prenerodno, da bi stopil s konja, ker je držal v naročju razne vitke. Zitter je še vedno držal konja za uzo, a naenkrat se mu je konj iztrgal in planil v vso silo ritenski. Della Bona se je vzdignil na kozlu, da bi skočil na tlak, toda bilo je že prepozno, zakaj kočiji je zmanjkalo tal;

kočija in konj sta se zvrnila v morje.

Mladenec Della Bona, ki je bil na kozlu, se je med tem, ko je kočija padla v morje (voda je stala kak poldrugi meter pod zidom) prevrnil s konja v odprto kočijo, ki pa je imela dvignjeno pokrivalo. Nekaj hipov je plaval kočija na površini vode, zakaj voda ni mogla takoj napolniti kočijini prostor; poleg tega pa je tudi konj bil s nogami, da bi utekel poginu. — Prileteli so ljudje in niso vedeli, kaj bi storili: vse je vpilo in kričalo. Posebno obupen pa je bil služabnik Zitterja, ko je videl, da se potaplja pod vodo upeljan konj in kočija. S kočijo pa se je potapljaj v morje tudi mladenec, njegov gospodar Della Bona. — Ljudje so begali; nekateri so tekli iskati vrvi in drogove. Kočija se ni popolnoma pogreznila, temveč obrnila se je narobe. Pod njo pa je bil poveznjen mladenec.

in je čakal smrti pod vodo.

Od jahte »Ul«, ki je stala zadržana v bližini, je priveslal v čolnu nesrečnemu mladenecu na pomoč neki mornar. Ker se ni pogreznila kočija, je bil prepričan, da je Della Bona še pri življenju, zakaj zraku mu ni moglo zmanjkati tako hitro. Ne da bi pomišljal,

se je vrgel mornar v morje

in je izginil pod kočijo, izpod katere je hotel privleči poveznjenega mladenca. Eden izmed pilotov pa je prišel z neko kljuko in jo je spustil v vodo, da bi z njo pridržal kočijo. V naglici in razburjenosti pa je sunil kočijo, da se je preobrnila. Voda je sedaj vrla vanjo. — Mornar, ki je že pograbil Della Bona, se je moral takoj zopet odstraniti, da ga ni potegnila potapljaljoča kočija, ki je bila sedaj polna vode, s seboj

na morskno dno.

Čez par hipov je zopet priplaval na mesto, kjer se je potopila kočija in se je potopil pod vodo, da poišče mladenca. Potopiti se je moral več metrov pod vodo, predno je prišel do kočije. Nato je moral napeti vse sile, da je privzdignil kočijo in privlekel izpod nje Della Bonija, ki se ni gibal prav nič. Ko je prišel z njim na površje vode, se je prijel za vrvi, ki so mu jo vrgli, in jo je ovil okoli Della Bonija, katerega so nato povlekli na suho. — Neki zdravnik, ki se je nahajal med množico, je poskusil obuditi mladenca k življenju s pomočjo umetnega dihanja. Kmalu je prišel na mesto nesreče tudi zdravnik z rešilne postaje. Oba zdravnika sta se mučila nad četrt ure z umetnim dihanjem, ki pa ni imelo nobenega uspeha.

Mladenec je bil mrtev.

Mučen prizor je bil, ko je prišel ves bled in prepaden oče utopljenega Della Bona. Nekdo ga je moral obvestiti o nesreči, ki se je ravno kar pripetila! Ubogi mož je klečal kakor brez uma ob mrtvem sinu, ki je ležal na kamenitem tla, dokler ni prišel ponj mrtvaški voz, ki ga je odpeljal v mrtvašnico k Sv. Justu. — Malo pozneje so prišli mestni uslužbenci, da izvečejo iz vode konja in kočijo. Potrebne priprave so pripeljali s seboj na avtomobilu. — Ko so privlekli z veliko težavo oboje iz vode, so izpregli crknjenega konja in ga naložili na konjederski voz, s katerim je bil odpeljan na zagreblišče mrhovin. Kočija pa je bila odpeljana k očetu pokojnega Della

Bona. — Na mesto nesreče je prišla tudi komisija, ki je vzela vse na zapisnik. — Polagoma se je razšla neštevilna množica ljudi.

Esperanto.

Tretji avstrijski esperantski kongres v Gradcu. Za ta kongres, ki se bode vršil o binkošti v Gradcu, so prevzeli pokroviteljstvo namestnik grof Clary und Aldringen, deželni glavar grof Attems in kornel poveljnik Jzm. baron Leithner. Na vseh straneh se opažuje živahno zanimanje. Saj pridejo v Gradec prvokrat zastopniki raznih narodov in raznih jezikov, da občujejo med seboj v jednem jeziku — v esperantskem — ter se posvetujejo o skupnem delu. Vendar se ta kongres ne bode mogel meriti s kakim svetovnim, pri katerem se snidejo zastopniki 30 in še več narodov, ali pa s kakim deželnim, kakor n. pr. na Angleskem, Francoskem, Nemškem in v drugih državah, ker se je esperantsko gibanje pri nas v Avstriji, posebno pa v alpskih deželah, razmeroma slabo razvilo. Vendar pa se je prijavilo večje število udeležencev. Za slavnostno otvoritveno zborovanje je dal na razpolago deželni glavar grof Attems viteško dvorano (Rittersaal), za esperantsko razstavo in manjše strokovne seje mestni svet dve sobi v nekdanjem poslopiju trgovske akademije, za večje seje pa je odstopilo trgovsko društvo »Merkur« svojo učno dvorano v trgovskem domu (Haus der Kaufmannschaft) brezplačno. Ilustrovani vodnik skozi Gradec izide ta teden in bo imel 80 strani. Kongresni spored je sledeči: Na binkoštno soboto, 10. t. m. ob 10. uri predpoludne otvoritev esperantske razstave v nekdanjem poslopiju trgovske akademije, Blagatinškova ulica št. 13 (Kaiserfeldgasse).

Razstava ostane odprta do nedelje 18. t. m. — Ob 3. uri popoldne skušnja za učitelje esperantskega jezika, katero priredi izpraševalni odbor zveze avstrijskih esperantskih društev na Dunaju; ob 9. uri zvečer v dvorani hotela »Florian« slavnost: vsakemu prost vstop k predavanju profesorja na novi dunajski trgovski akademiji Oto Simon o esperantu v nemškem jeziku. Na binkoštno nedeljo 11. t. m. ob 9. uri predpoludne sestanek delegatov, ob 10. uri slavnostna otvoritev kongresa v viteški dvorani (Rittersaal); pozdrav častnih gostov in udeležencev, volitev kongresnega predsedništva, na to pozdravni nagovori posameznih narodov. Slavnostni govor bo imel v esperantskem jeziku profesor dr. Artur Chiez (Trst). Slikanju pri fotografu sledi ob eni uri skupen obed v Schwechatovi pivovarni (Schwechater Bräu). Ob 3. uri popoldne glavna seja v učni dvorani trgovskega društva »Merkur«. Ob 8. uri zvečer v čarobni dvorani (Märchensaal) slavnost, pri kateri se predstavlja v esperantskem jeziku enodejanka — burleska »Monsieur Herkules« (spisal Jurij Belly). Razven tega bo igral kvartet ter se vršila pevska in humoristična predavanja v esperantskem jeziku in pa štajerski plesi. Na binkoštni ponedeljek ob 9. uri predpoludne strokovna seja esperantoznačnih učiteljev vseh stanov v Avstriji in pa krščanskih esperantistov avstrijskih. Ob pol 11. uri glavna seja in sklep kongresa. Popoldne ogled mesta, gradu, zvečer prostovoljni sestanek pri mestnem ribniku (Himiteich). Zaključek tvorijo v terek izleti v bližnjo okolico ali pa skupni večji izlet.

K temu nam je poslal g. dr. Haas iz Maribora sledeče pojasnilo:

Pripravljalni komite se je obrnil do mene, da bi pozdravil udeležence pri kongresu v imenu slovenskih esperantistov. Stvar je namreč sledeča:

Kolikor je meni znano, slovenski esperantisti do sedaj še niso v toliko organizirani, da bi imeli sami kako narodno zvezo med seboj. Pred nekimi leti je sicer obstala neka skupina slov. esperantistov v Mariboru, katero so tvorili večinoma dijaki, katera pa nikoli ni bila postavno organizirana ter dandanes sploh ne eksistira več. Pač pa se je ustanovila konec leta 1910. v Mariboru podružnica štajerskega esperantskega društva, katere načelnikom sem bil jaz izvoljen. Med člane te podružnice štejem razven nemških tudi mnogo slovenskih esperanti-

stov, katerih je približno tretjina. Jaz sem sam Nemec. Nemški in slovenski udi so dosedaj v naši podružnici delovali vedno sporazumno in v lepem miru za skupno stvar. Pri jubilejnim svetovnem esperantskem shodu v Krakovu leta 1912. sem zastopal jaz kot odbornik mariborske podružnice naše člane ter sem se javil v predsedništvu avstrijskih esperantov izrecno kot zastopnik slovenskih esperantistov, kateri po mojem vedenju do sedaj še niso bili zastopani pri nobenem esperantskem kongresu. Moje vprašanje, ali je mogoče slovenskim društvenim tovarišem včas, da zastopam v Gradcu interese slovenskih esperantistov, je bilo od Slovencev potrjeno. Kljub temu pa mislim, da bi bilo ugodno ne samo za esperantsko gibanje, ampak tudi za ugled slovenskega naroda, da bi slednjega zastopal pri avstrijskem shodu kak narodnjak. Usojam si Vas torej prošiti, da bi objavili oklic na slov. javnost, da se oglasi kak slov. esperantist, ki je zmožen in voljen zastopati slovenske esperantiste na graškem shodu. Doletnik naj se javi ali pri meni ali pa pri pripravljalnem komiteju v Gradcu, Wielandgasse 42.

(Op. ured.: Naša želja je, da se ob tej priliki snidejo in organizirajo slov. esperantisti.)

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

8. maja 1913.

Včeraj so že molčale vojne trombe; nič več se ni povdarjala potreba pacifikacije Albanije od strani Avstrije in Italije. Politična javnost se nahaja pod mučnim vtisom, da ima iz celega avstrijskega navdušenja za vojno in za anektiranje Albanije, v slučaju potrebe tudi Črnegore, če bi ne bilo drugače, pa še Srbije, iz vsega tega navdušenja ima korist samo Italija, ki je znala tako spretno zadržati avstrijsko akcijo od Črnegore in pridobiti za sebe ono, kar je bilo dosedaj nacionalni sen zedinjene Italije: ključ do Jadranskega morja. S pacifikacijo in anektiranjem tedaj za enkrat ne bo nič, ne le radi predaje Skadra in radi Valone, temveč tudi radi odločnega ugovora od strani Francije, Anglije in Rusije. Bahaenje, da se bo kar preko volje omenjenih držav slo v Albanijo, da se tam izvede volja Evrope — je izginilo — na njegovo mesto je pa stopila togota na Francijo in Rusijo, v katerih dveh državah vidijo nemški listi zopet novega sovražnika. Iz te togote se vidi, kdo je pripomogel k pacificiranju — ne Albanije, temveč — avstrijske vojne stranke. Odločen korak tripelentente, ki je na londonski konferenci kar mirno šla preko avstrijsko-laskih priprav.

Doba skrajne razburjenosti se blizu koncu; začnejo se seje in mirna pogajanja med Zavezniki in Turki, začne se pa tudi boljše razmerje med Zavezniki, imenoma med Srbi in Bolgari, ki so se v temeljnih že sporazumeli; v detajlih bo pa razsodila Rusija, katero so Srbi in Bolgari pripoznali kot razsodnika.

Ostane edino kočljiva točka še: določitev meja južne Albanije; ker tu se križajo interesi Grške in Italije, ki bo sedaj še neizprosnejša, ko ima pravno priznano, da je njena sfera južna Albanija, ki jo bo sedaj hotela imeti, kolikor mogoče veliko.

DEMOBILIZACIJA NA JUŽNIH MEJAH.

Dunaj, 8. maja. Dunajski listi poročajo, da se v slučaju »odnake« položaja in v slučaju ugodnih pogajanj prične z odpuščanjem izvanrednim aktivnim vojaškim službam vpoklicanih vojakov koncem maja. Odpušč se bo vršilo v turnusu tako, da bo odpuščen napreje zadnji letnik in sicer rodolinski očetje. Izvedba demobilizacije bo trajala 3—4 tedne.

MIROVNA POGAJANJA.

Carigrad, 8. maja. V soboto odide komisija generalnega štaba v bolgarski tabor, da se določi meje

med Bolgarijo in Turčijo, nakar se prične z mirovnimi pogajanjmi v četrtek ali v soboto prihodnjega tedna.

SPORAZUM MED ZAVEZNIKI.

Petrograd, 8. maja. Srbska in bolgarska vlada sta sprejeli razsodišče Rusije glede razdelitve ozemlja.

SKUPŠČINA.

Belgrad, 8. maja. Skupščina je odobrila včeraj zakonsko predlogo o stavljenu železnice z 72 : 24 glasovom.

GRŠKA VLADA IN TRANSPORT TURŠKIH VOJAKOV.

Dunaj, 8. maja. Grška vlada je dala zagotovilo svobodnega transporta turških čet Essad in Džavid paše iz Albanije v Carigrad in Malo Azijo, kljub temu, da vlada še vojno stanje.

PRETKANOST NIKOLE.

Pariz, 8. maja. Listi poročajo, kakor se zdi po oficijoznem naznanju, da je poveljnik mednarodnega brodovja, ki se mudi v črnogorskih vodah, dobil povelje, da odpošlje nemudoma oddelek mednarodnega vojaštva v Meduo in da naj zasede pristanišče in tako prepreči plan, ki ga je zamislil črnogorski kralj, hoteti zasesti Meduo, ki bi jo imel v roki toliko časa, dokler bi ne dobil teritorialne odškodnine za Skader. Večji del črnogorskih čet se pomika iz Skadra proti Medui. Kralj hoče dobiti z Meduo neke garancije, da se mu da teritorialna odškodnina za Skader, temveč hoče pomiriti s tem tudi razpoloženje po deželi.

KRALJ ALFONS V PARIZU.

Pariz, 7. maja. Ko je dospel kralj Alfons v Pariz, so začeli v neki ulici, po kateri se je pomikal sprejeto, klicati zidarji — 60 jih je bilo — »živjo Ferrer«. Policija je zidarje z odra razgnala; izvršene so vse varnostne odredbe, da se preprečijo demonstracije, ki so jih napovedali anarhisti.

NEMŠKI CESAR OBIŠČE AVSTRIJSKEGA CESARJA.

Dunaj, 8. maja. Nemški cesar obišče avstrijskega cesarja v sredini avgusta v Išli.

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk »Učiteljske Tiskarne«.

Odprto pismo *

na c. kr. deželno sodišče, oziroma širši javnosti.

G. lesni trgovec Srebotnjak me je obvestil, da bi bil voljan g. dr. Hauber v Gradcu zamenjati dve hiši v Gradcu z najinim posestvom na Belih vodah. Dr. Hauber je prijatelj lova — hiši pa bi bili plodonosni.

Ko sem o tem izvedel, sem takoj dr. Počka kot kompanjona obvestil natančno o tej zadevi. Bil je takoj zadovoljen in mi je kot kompanjon svetoval, naj se natančno informiram, ali bo to v najino korist, kajti posestva na Belih vodah so bila in so še danes velike vrednosti. Dne 3. sept. 1912 smo se peljali jaz, g. Šarc in g. Kušljan v Gradec in smo si ogledali hiši. Vsi smo prišli do prepričanja, da se zamenjava izplača in da bi bil od nje dobiček. Hiši sta novi, 12 let davka prosti, v najboljšem stanju. Ena je pet — druga štirinadstropna. Prva je cenjena od mestne hranilnice v Gradcu na 174.574 kron. Posojila znašajo 84 tisoč kron. Letnih stroškov bi bilo 7.290 K, stanarina in dohodki pa 11.600. — Torej bi nesla hiša 3700 K. Obresti po pet odstotkov od 76.000 kron. Kar je hiša več vredna, kakor je dolga, bi bilo v najin prilogo. — Druga hiša je cenjena na 86.856 K. Posojila znašajo 43.000 K. Obresti 2042 K. — Skupni letni stroški 5112 kron. — Torej prebitka 1536 K. Poleg tega obresti po 5 odstotkov od čistega kapitala 32.000. Torej prva hiša 76.000, druga 32.000 — skupaj 108.000 — poleg tega pa še na roko bi dobil 20.000 K. Na najin posestvih bi dr. Hauber prevzel v najin bene in na svoj riziko 30.000 K. Kazalo bi čistega dobička 158.000 K. To niso mače solze.

Stvar bi se bila ugodno rešila pa moje zaupanje v kompanjona je bilo zopet varano. — Prišlo je nekaj vmes, kar je to ugodno menjavo preprečilo in onemogočilo rešitev.

Dne 10. sept. 1912 sem dobil obvestilo ali telegram, da se moram v Gradcu zglasiti pri g. dr. Hauberju, radi zamene. Dobro. A sedaj je prišel čas, da se stvar pismeno uredi, in sem se napotil k mojemu kompanjonu g. dr. Počku ter mu naznanil in ga obvestil o vsem po dvamese-

nem prejemu obvestila. Dal sem mu vedeti, da se morava podati v Gradec, da se stvar enkrat za vselej uredi, in bil je takoj zadovoljen. Jaz sem si bil v svesti, da je vendar enkrat dospel do spoznanja, da se mora pošteno s kompanjonom obračunati in držati dano častno besedo. On me je povabil, da naj se čez eno uro zglasim. Jaz se točno odzovem in pridem. Presenečen sem bil, ko vidim mojega kompanjona, pomislite ljudje božji, v fraku, cilindar pa na mizi, ta izvanredna čast zame.

G. dr. Poček se je zavezal z besedo, da bo ves dolg nase prevzel, kar ga je v Belih vodah in ga bo sam odplačeval; posebno sva se zavezala med seboj, da bo g. dr. Poček sam g. Lenarčiču dolg v znesku 15.000 K poravnal. Toda dr. P. je še obresti pozabil odrajavati g. inženirju Lenarčiču, in to je povzročilo, da je bila pogodba, akoravno so bile vse punkcije odobrene, razveljavljena vsled netočnega plačevanja obresti od 15.000 K in na ta dolg je bil g. Lenarčič intabuliran na najinih posestvih v Belih vodah.

G. dr. Hauber poslal je svoje zanesljive strokovnjake pogledat najina posestva, g. Lenarčič je med tem počel sodnijsko postopati, in naenkrat je g. dr. Hauber vtilnil, slušajte, da je preizkusno taksiral svoje hiše, nasproti posestvom, ali pa je dvomil v najino kompanjono, ko je vedno g. dr. Poček na vse pretege intrigiral v svoj prilogo.

Dr. P. mi je predložil dne 10. 9. 1912 ekspenzar, debel en prst, da ga naj podpišem in odobrim, jaz sem mu nato odgovoril, da je kot kompanjon dolžan tudi g. dr. Poček moje račune odobriti, potem je vse v redu. A g. Poček, misleč si: »Ti hočeš mene učiti, kedaj naj jaz komu medsebojne dolžne račune potrdim, se je izrazil: »Vi mi potrdite ta ekspenzar v znesku 35.000 K kot kompanjonu (sic) (a sedaj v enem mesecu pa je narasel na 40.000 K.)

Josip Plankar,

posestnik in gostilničar na Dolenjski cesti v Ljubljani.

KINO-METROPOL. „Skrivnost matere“.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Glasovirje, pianine, avtomate, gramofone, plošče prodaja, uglašuje, popravlja solidno Josip Oblak, Ljubljana-Glince 92.

Cenjenim obiskovalcem Trsta se priporoča prenočišče v hotelu H. Koslič, ulica Carradori št. 15. Cene nizke. — Skupno več dijakov, najnižja cena.

Peklajeva hiša v Novem Vodmatu št. 61. se pod ugodnimi pogoji proda. V nji se je izvrševala gostilniška obrt in prodajalna. Pripravna je tudi še zraven za mesarsko obrt. Poizve se pri Ivanu Peklaju v Novem Vodmatu št. 111.

Eleganten nov kostum se ceno proda. (Halja za vitko damo.) Naslov v »Prvi anončni pisarni«. 392—2

Otročji voziček, dobro ohranjen, eleganten, se ceno proda. Ogle-da se lahko vsak dan dopoldne na Tržaški cesti 4. I. nadstr. 393—1

Manjše stanovanje za 3—4 osebe blizu občinske hiše se odda v najem v Spodnji Šiški št. 256. 395—3

Lepa mesečna soba s posebnim vzhodom (z 1 ali 2 posteljama) na željo z električno razsvetljavo se odda. Poljanska cesta 73, I. desno. 396—1

Martin Kralj

čevljar in izdelovatelj gornjih delov v Ljubljani, Wolfova ulica 12. Priporoča se slavnemu občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela, katere izvršuje hitro, točno in solidno.

Stanovanje

s tremi parketiranimi sobami in prikljinami v prvem nadstropju, se za avgust termin ceno odda v vili Jebračin na Dolenjski cesti.

Nič ne pomaga!

Edina in največja zaloga najnovejših gramofonov in godbenih avtomatov je v Ljubljani Sodna ul. 5.

Radi velikanske zaloge so plošče katere so preje stale K 4— sedaj samo po K 1— izključno strokovno popraviljanje vseh vrst gramofonov in godbenih avtomatov, uglaševanje itd.

Tovarna planinov

Anton Pečar, Trst
ulica Farneto šte. 42.

izdeluje po naročilu planine, ki so po svoji konstrukciji, dobrem materialu in najnovejšem lastnoizumljenem modelu dosegli vsepovsod najboljši sloves. Priporočam se slav. učiteljstvu, preč. duhovščini i. dr. veleuglednim krogom za naročila, kakor tudi vsako uglaševanje in popraviljanje glasbenih instrumentov.

Lep lokal

z velikim izloženim oknom, prav ugodno za prodajalno ali za obrtnika, se za avgustov termin odda.

Poizve se v pisarni FILIP S. PANCIC, Bleiweisova cesta šte. 18, I. nadstropje.

Modistinja

Minka Horvat

Ljubljana, Stari trg
priporoča cenj. damam različne

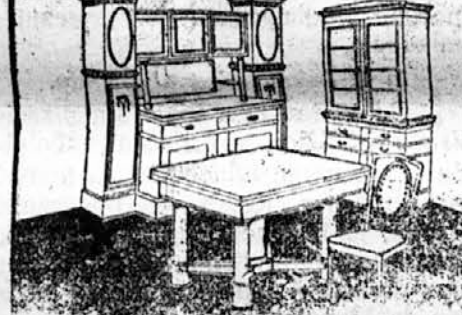
slamnike

po najnižjih cenah. Sprejema tudi vsa popravila in jih izvršuje točno in najceneje. — Za obilen obisk 181 se priporoča

MINKA HORVAT.

PETAR JERAJ

TRST VIA S. GIOVANNIS.

Moderno pobištvo. Lastna delavnica.

Ure, veržice, uhanj, prstani, obeski, zapestnice itd. itd.

Edina zaloga ur z lastno znamko = „TUP“

Najstarejša domača tvrdka LUD. ČERNE
juvelir in trgovec
Ljubljana, Wolfova ul. 3.
Ceniki zastoj.

Slovinci! Spominjajte se naše prekoristne Ciril in Metodove šolske družbe!

Zopet otvorjena je staroznana gostilna pri Kamniti mizi v Zgornji Šiški.

Za obilen obisk se priporoča z odličnim spoštovanjem Pogačnik.

Edna posebnost likerja je Zdravnik želodca.

„Zdravnik želodca“

je edina posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izbornu upliva proti slabosti v želodcu ter ga radi tega v nobeni družini ne bi smelo manjkati.

Kdor hoče dobro in poceni kupiti za birmo

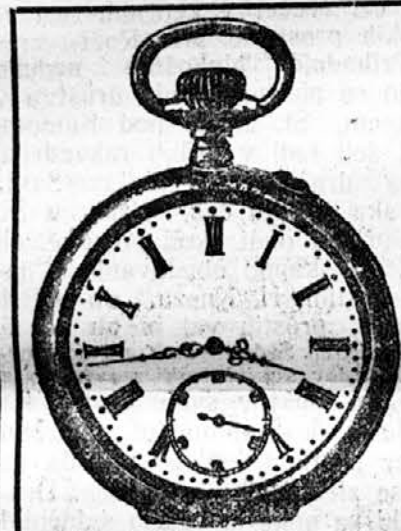
naj se potruži v

„Angleško skladišče oblek“

kjer je vedno največja izbira oblek za dečke in deklice. Nadalje izbira najmodernejše damske konfekcije in oblek za gopode. Postrežba točna!

Cene priznane nizke!

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Pozor! Birmanski botri Pozor!

in botrice!

Najlepša in najcenejša birmanska darila

dobite edino-le pri stari solidni tvrdki

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg št. 9

Bogata zaloga najboljših, pravih švicarskih ur, veržic, uhanov, zapestnic, prstanov itd.

Za birmo znatno znižane cene! Ne kupite ničesar, predno si niste ogledali moje zaloge!

Nikeln. moška ura z veržico . . . K 4-40 Srebrna damska ura z veržico . . . K 9-40
Srebrna . . . K 9-60 14-kar. zlata damska ura . . . K 22—
14-kar. zlata moška ura . . . K 43—

Zahtevajte cenik

PUCH-koles

1913! Edino F. Čuden Ljubljana
zastopstvo Prešernova ulica

Dobro cestno kolo „Courier“ K 110.—
s Torpedo prostim tekom

Fino trpežno kolo za ture „Rambler“ K 150.—
s Torpedo prostim tekom

Najboljše kolo svetovne znamke „Puch“ s Torpedo prostim tekom K 200.—

Moderni klobuki za gospode

trdi in mehki, najnovejših oblik in barv, slamniki, čepice, vse v nedvomljivo največji izbiri in najboljši kakovosti iz prvih svetovnih tvornic po zelo skromnih stalnih cenah z 10% popustom v

Modni in športni trgovini

P. Magdić, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.